

Mgr. Petr Jebas

Výroba a jiné nakládání s látkami s hormonálním účinkem

Pro přednášku v Trenérské škole
Svazu kulturistiky a fitness České republiky
a Fakulty tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy
více na www.skfcr.cz/treneri

Charakteristika trestného činu

■ trestný čin ohrožovací

- k dokonání trestného činu není třeba, aby nastala porucha, stačí ohrožení chráněného zájmu
- pokud dojde k poruše (např. těžká újma na zdraví), je to okolnost podmiňující použití vyšší trestní sazby
- méně závažné poruchy (např. újma na zdraví) jsou konzumovány v základní skutkové podstatě

Charakteristika trestného činu

- **účel této skutkové podstaty**
 - zabránit neoprávněné výrobě nebo jinému nakládání s látkami s hormonálním účinkem za jiným než léčebným účelem

Charakteristika trestného činu

- **objekt trestného činu**
 - zájem na ochraně života, zdraví osob
 - zájem společnosti na využívání zmíněných látek nebo metod s dopingovým účinkem pouze k lékařským účelům
 - zájem na ochraně společnosti před zneužíváním těchto látek a metod např. v oblasti nepovoleného dopingu

Charakteristika trestného činu

- dva způsoby trestného jednání
 - pachatel neoprávněně **ve větším množství** vyrobí, přechovává, doveze, vyveze, proveze, nabízí, prodá, jinému poskytne nebo podá **látku s anabolickým nebo jiným hormonálním účinkem** za jiným než léčebným účelem

Charakteristika trestného činu

- dva způsoby trestného jednání
 - pachatel **vůči jinému** použije metodu spočívající ve zvyšování přenosu kyslíku v lidském organismu nebo jinou metodu s dopingovým účinkem za jiným než léčebným účelem

Charakteristika trestného činu

- skutková podstata se netýká pouze **anabolických látek**, ale i některých **látek s jiným hormonálním účinkem**, jejichž nebezpečnost je stejná
- **jedná se o tyto látky:**
 - anabolické látky (androgenní anabolické steroidy, ostatní anabolické látky)
 - některé hormony a příbuzné látky (erythropoetin, růstový hormon, gonadotropiny, inzulin, kortikotropiny)
 - látky s antiestrogenní aktivitou

Charakteristika trestného činu

- všechny tyto látky jsou v zásadě látkami hormonálními, z nichž některé mají anabolický účinek a některé mají účinek jiný (např. uvolňují některé další látky, stimulují účinnost, působí na metabolismus apod.).

§ 289 Společné ustanovení

- za látky s anabolickým a jiným hormonálním účinkem se považují látky uvedené v příloze č. 1 k nařízení vlády č. 454/2009 Sb.

§ 289 Společné ustanovení

- za větší množství se u látek s anabolickým a jiným hormonálním účinkem rozumí více než jeden blister, injekce nebo podobné obvyklé nedělitelné balení léku obsahujícího tyto látky nebo obdobné množství těchto látek ve speciálním dopingovém přípravku

§ 289 Společné ustanovení

- metoda spočívající ve zvyšování přenosu kyslíku v lidském organismu je metoda uvedená v příloze č. 2 k nařízení vlády č. 454/2009 Sb.

Kvalifikované skutkové podstaty

- **člen organizované skupiny** – společenství více osob s vnitřní organizační strukturou, rozdělením funkcí, která je zaměřena na soustavné páchaní trestné činnosti
- **dítě** (osoba mladší osmnácti let, nestanoví-li zákon jinak)
- **těžká újma na zdraví** (§ 122 odst. 2)

Kvalifikované skutkové podstaty

- **značný prospěch** (nejméně 500 000 Kč)
- **prospěch velkého rozsahu** (nejméně 5 000 000 Kč)

Předpoklady dokonání trestného činu

1. Je dána působnost trestního zákoníku?

- působnost časová

- nový trestní zákoník (zákon č. 40/2009 Sb.) je účinný od 1. 1. 2010

Předpoklady dokonání trestného činu

1. Je dána působnost trestního zákoníku?

- působnost časová

- zásady
 - trestnost činu se posuzuje a trest se ukládá zásadně podle zákona účinného v době spáchání trestného činu (tedy okamžikem, kdy bylo dokončeno jednání, které zákon postihuje)
 - zákaz retroaktivity – čin je trestný, jen pokud jeho trestnost byla zákonem stanovena dříve, než byl spáchán (souvislost s principem právní jistoty)

Předpoklady dokonání trestného činu

1. Je dána působnost trestního zákoníku?

- působnost místní

- princip teritoriality – podle trestního zákoníku se posuzuje trestnost činu, který byl spáchán na území České republiky (nezáleží na státní příslušnosti pachatele)
- zásada personality – trestní zákoník se vztahuje na všechny trestné činy občanů České republiky, a to bez ohledu na místo, kde byl trestný čin spáchán

Předpoklady dokonání trestného činu

1. Je dána působnost trestního zákoníku?

- působnost místní

- problematika jednostranné trestnosti činu
 - pokud je jednání trestné jen podle zákonů cizího státu – pak je pachatel u nás beztrestný
 - pokud je jednání trestné jen podle našeho trestního zákoníku – pak je u nás pachatel trestně odpovědný

Předpoklady dokonání trestného činu

1. Je dána působnost trestního zákoníku?

- působnost osobní

- vymezuje se negativně, tedy pomocí výjimek z působnosti trestního zákoníku

Předpoklady dokonání trestného činu

1. Je dána působnost trestního zákoníku?

- působnost osobní

- prezident
 - nelze ho trestně stíhat (pouze pro velezradu na základě ústavní obžaloby Senátu)
 - trestné stíhání pro trestné činy, kterých spáchal po dobu výkonu jeho funkce, je navždy vyloučeno
- poslanci, senátoři
 - k trestnímu stíhání je nutný souhlas příslušné komory Parlamentu, pokud souhlas odmítne dát, je trestní stíhání navždy vyloučeno

Předpoklady dokonání trestného činu

■ pozn.:

- stát zásadně nevydává své vlastní státní příslušníky k potrestání do cizího státu, ledaže se k tomu výslovně zavázal, jiné osoby jsou vydávány jen za splnění určitých podmínek
- stát neuznává cizí rozsudky v trestních věcech, ani je nevykonává, nestanoví-li zákon nebo mezinárodní smlouva něco jiného

Předpoklady dokonání trestného činu

2. Je pachatel způsobilý?

Pachatel je osoba, která svým jednáním naplnila znaky skutkové podstaty trestného činu.

Předpoklady dokonání trestného činu

2. Je pachatel způsobilý?

- **FO** (trestného činu podle § 288 se může dopustit pouze fyzická osoba)
- v době spáchání trestného činu musí být **příčetná** (pro nepřičetnost není trestně odpovědný ten, kdo pro duševní poruchu nemohl v době činu rozpoznat jeho protiprávnost nebo ovládat svoje jednání)
- musí mít dovršený **patnáctý rok života** (dítě mladší patnácti let není trestně odpovědné)

Předpoklady dokonání trestného činu

2. Je pachatel způsobilý?

- v případě mladistvého pachatele (15 – 18 let) – rozumově a mravně vyspělá

Předpoklady dokonání trestného činu

3. Zavinění

- vnitřní (psychický) vztah ke skutečnostem, jež zakládají trestný čin
- není trestného činu bez zavinění

Předpoklady dokonání trestného činu

3. Zavinění

- **formy zavinění**

- **úmysl** (přímý – „pachatel věděl a chtěl“ a nepřímý – „pachatel věděl a byl s tím srozuměn“)
- **nedbalost** (vědomá – „pachatel věděl a bez přiměřených důvodů spoléhal“ a nevědomá – „pachatel nevěděl, ale vědět měl a mohl“)

Předpoklady dokonání trestného činu

3. Zavinění

- k trestnosti činu je třeba úmyslné zavinění, nestanoví-li zákon výslovně, že stačí zavinění z nedbalosti – trestný čin podle § 288 je úmyslný trestný čin (platí pro základní skutkovou podstatu)
- o okolnostech podmiňujících použití vyšší trestní sazby platí zásada: není-li stanoveno jinak, stačí zavinění z nedbalosti

Předpoklady dokonání trestného činu

3. Zavinění

- pozn.: **skutkový omyl negativní** – vylučuje odpovědnost za úmyslný trestný čin a trestný čin spáchaný z vědomé nedbalosti (ale pachatel se mohl dopustit tohoto trestného činu spáchaného v nevědomé nedbalosti – tzn., je třeba vyloučit, zda-li to, že se pachatel mýlil, není jeho nevědomá nedbalost)

Příprava a pokus trestného činu

- trestným činem je i **příprava** k trestnému činu a **pokus** trestného činu
- u trestného činu podle § 288 ale příprava a pokus k trestnému činu nepřichází v úvahu, protože ve skutkové podstatě je způsob jednání vymezen tak široce, že zahrnuje přípravu i pokus

Nepřímý pachatel

- pachatel trestného činu je i **nepřímý pachatel** (tedy ten, kdo úmyslně využije ke spáchání trestného činu jinou osobu, která není trestně odpovědná (např. pro věk, omyl), jako živý nástroj)

Účastenství

- **formy účastenství**
 - **organizátorství** – zosnuje nebo řídí
 - **návod** – úmyslně vzbudí v jiném rozhodnutí spáchat trestný čin
 - **pomoc** – každá kauzální podpora (opatření prostředků, dělání zdi, ...)

Účastenství

- odpovědnost účastníků je závislá na spáchání trestného činu pachatelem - pokud pachatel trestný čin nakonec nespáchal nebo se o něj ani nepokusil, postihuje se organizátorství, návod nebo pomoc jako příprava
- pro trestání účastníků se zásadně použije ustanovení o trestnosti pachatele

Spolupachatelství

- každý spolupachatel odpovídá, jako by trestný čin spáchal sám

KONEC
